

PIÁRFUTÁR

A Dugonics András Piarista Gimnázium Lapja

2004. szeptember-október II. évfolyam 7-8. szám

Templomunk új éke Csobán tanár úr festménye

Az 1700-as évek elején Szegeden kórházba vittek egy Szőcs Ilona nevű fiatalasszonyt pestises tünetekkel. A betegség annyira elhatalmasodott rajta, hogy haldokolni kezdett. Elhívták a kórház-lelkészt, aki kiszolgáltatta számára a szentségeket, majd a homlokához és a melléhez érintette tisztetreméltó Pietro Casani piarista atya képét. A beteg azonnal jobban lett, másnap már el is tudott menni a szentmisére és nemsokára a kórházat is elhagyhatta.

Reményik Sándor

Mi marad meg?

Vajjon mi lesz az, ami megmarad
A lelkem drága szülőtteiből,
Ha majd az Idő rajtuk áthalad?
Kerék alatt marad a szívem vére,
Vagy fölvesz egy-két csöppet szekerére
Az Idő, aki vad lovakat hajt?
És meddig viszi majd?
Keres számukra jövőendő napokban
Egy, a maihoz hasonló talajt?

A hivatottak sokan vannak,
A választottak kevesen.
És választottak *vannak-e* vajjon?
A hangulatok gyűrűk a tavon,
De mi lesz, ha majd kisimul a tó:
A nép lelke, mely gyűrűket vetett? -
És mi az, ami örökkévaló?!

De balga módra mit kérdezgetek?
Ha csak egy lelket szebbé, jobbbá tettem,
Ha csak egy szívbe szent magot vetettem,
Ha csak egy lángot növeltem az égig
Egy ügyet védtem utolsó csepp végig:
Mit érdekelnek korok, emberek,
S hogy meddig emlegetik nevemet,
És meddig élek énekesek ajkán,
Ha földi parttól eloldódott sajkám?
Ha így éltem, ha így alkottam én:
Beiktatódott ez a költemény
A világ örök fundamentumába,
Isten szívébe és önnönmagába.
S nincs ami onnan kitépje, kivágja.

1922.

Rendkívüli tanév, rendes célokkal

Furcsa így október-november fordulóján egy tanév eleji újságot beharangozni. Talán ez is jelzi milyen rendkívüli tanévbe kezdünk bele. Rendkívüli, hiszen később kezdődött és feszített ütemű lesz, hogy azért mindent elvégezhesünk. Rendkívüli, hiszen végre elkészült a kollégium bővítése és a „műhely-raktárgarázs”, ez az öt éve, a beköltözés óta tervezgetett építkezés. Rendkívüli, hiszen a kollégisták végre méltóbb elhelyezést nyertek, nem kell már 16 személyes hálóban lakni senkinek. Rendkívüli, hiszen most először nincsenek köztünk olyan diákok akik még a „barakkba” is jártak; már a legöregebb tizenkettedikesek is itt kezdték tanulmányaikat. Rendkívüli, hiszen új típusú, kétéves szakképzés indult el iskolánkban. Rendkívüli, hiszen új kezdeményezés iskolánkban, hogy délutánonként a kollégisták csendes tanulása helyett mindenféle kulturális esemény zajlik az iskola épületében. Célunk, hogy intézményünk minél nyitottabb legyen minden, szellemi és kulturális értékek iránt érdeklődő ember számára.

Persze a sok rendkívüli esemény közepette sem tévesztjük szem elől rendes céljainkat, vagyis hogy becsületes munkával, a képességeinkhez mérten a legtöbbet hozzuk ki magunkból. Saj-

nos ez a cél, amit első hallásra mindenki elfogad, nagyon távol áll a ma divatos céloktól. Augusztusban én is lelkesülten néztem az olimpia nagyszerű sportteljesítményeit. Elszomorított azonban az egész eseményre árnyékot vető doppingbotrány. Tudtam persze, hogy ez létezik, de akkor is mellbevágott. Nem csak azért voltam szomorú, mert elvesztettük ezeket az érmeiket, és csorba esett a jó hírünkön. Igazából amiatt kell szomorkodnom, hogy ezek a fiatal emberek azért doppingoltak, mert csak az első helyet, csak a sikert becsüli meg a körülöttük lévő világ. Ha másodikak lettek volna becsületes munkával, az néhány hét után senkit sem érdekelt volna. Ezért gondolom azt, hogy a fent említett célkitűzésünk nagyon távol áll a jelenleg uralkodó nézetektől. Hosszú távon azonban az lesz „sikeres”, aki nyugodtan tükröbe tud nézni; és nem kell, hogy vádolja magát se csalással, se azzal, hogy nem hozott ki magából mindent, amit kihozhatott volna.

Kívánom, hogy ebben a rendkívüli tanévben is a rendesen és becsületesen elvégzett munka öröme töltsön el mindenkit év közben is és év végén is!

Szilvásy László Sch. P.
igazgató

A SzePiPress jelenti

Idén százéves a deszki neogótikus stílusban épült katolikus templom. Erre készülődve, missziós hét keretében, tíznapos lelkigyakorlatot tartott a falu. Ide zárandokoltak ki diákjaink is a meghívásnak eleget téve. A Színjátzó Kör Zsova Tamás tanár úr vezetésével meghitt előadással gazdagította a programot. Ezután az Énekkar lépett porondra: Lajos István tanár úr vezényletével gyönyörű férfi orgánummal zengték be a templomot a mise keretében. A deszki katolikus közösség köszönetét fejezi ki iskolánknak!

Szeptembertől iskolánkban tanít *Angyalné Kovács Anikó* (biológia-kémia), *Boczor Zoltán* (olasz-testnevelés), *Jusztin István* (biológia-kémia), *Serényi Tamás* (matematika-fizika), *Szabó Tünde* (angol-olasz).

Honismereti önképzőkör működik gimnáziumunkban *Károlyi Attila* tanár úr vezetésével. Témák és foglalkozások: családtörténet, helytörténet, Szeged ismerete, régiótörténet (Bácska, Kunság, Békés, Vajdaság, Bánság), honismeret, múzeumlátogatás.

Idén ősztől iskolánk különféle kulturális programokkal egészíti ki eredeti küldetését. A rendezvényekről plakátok, programfüzetek adnak hírt. Egyes eseményekről a *Piár Futár* is beszámol. Bővebb információ: *Rostás Mónika – Tóth Krisztina* (Kulturális Központ 62/549-095)

ADugonics András Piarista Gimnázium 2004. november 26-án tartja patrocíniumi ünnepségét. *Kalazanci Szent József* a, piarista iskolák pártfogójának ünnepe 9.30 órától ünnepi szentmisével kezdődik, majd az új kollégium megáldása és ünnepi műsor következik. Iskolánk közössége szeretettel várja a szülőket, öregdiákokat és az érdeklődőket.

November 26-án 8.30 órától Patrocíniumi Bibliaverseny rendezünk. Elolvasandó *Lukács* evangéliuma. Jelentkezni a hittanároknál lehet.

Giro d'Italia avagy túrdöröm

Júliusban iskolánk 19 diákja és 4 tanára római kerékpáros zárandoklaton vett részt. A három hetes út *Nagykanizsáról* indult *Ljubljana, Velence, Ravenna, San Marino* és *Assisi* érintésével. Összesen 1180 km-t tettünk meg és két hétig tartott az út a pápák és császárok városáig, ahol egy hetet töltöttünk városnézéssel. Az összes felszerelésünket biciklin vittük, kivéve a hálósákat és az élelmiszereket, melyeket Szilvásy tanár úr szállított kísérőautóval. A napi megtett út mennyisége a tereptől és egyéb körülményektől függően változott; az átlagosan 90 km-t jelent, ami nem csekélység egy ilyen hosszú és megterhelő túra folyamán, ha beleszámítjuk a csomagok súlyát és a forró, páras olasz éghajlatot! Isten gondjára bízva magunkat, éjszakánként plébániánkon kértünk bebocsátást, de ha épp nem volt más lehetőség, akkor a szabad ég alatt hajtottuk álomra fejünket. Rómában már előre egyeztetett szálláson aludtunk a piarista nővéreknél.

Az Örök Városban töltött első napon megnéztük a *Vatikáni Múzeumot* és a *Szent Péter bazilikát*. Amíg a múzeumba való bebocsátásra várakoztunk, közben az esőben való nyilvános énekléssel tettünk szert némi zsebpénzre. Sok arra járó magyar meglepődve tapasztalta, hogy a „*Kossuth Lajos azt üzenté...*” Olaszországban is nagy népszerűségnek örvend. A második napon a *Colosseumot* és a *Forum Romanumot* jártuk be. Az ezt követő napokban Róma legnagyobb bazilikáit és a leghíresebb műemlékeket jártuk végig (*Santa Maria Maggiore, Santa Maria sopra Minerva, Santa Maria degli Angeli, Santa Maria Crucé, San Giovanni in Laterano, San Paolo, San Pietro in Vincolo, Pantheon, Spagna, Piazza Navona, Fontana di Trevi, Capitoliumi Múzeum, II. Viktor Emmanuél emlékműve, Magyarok kápolnája*). A Szent Péter bazilika altemplomában, a Magyarok kápolnájában tartott misén is volt

Még a biciklit is Rómába vezet...

szerencsénk részt venni, ahol találkozunk régi ismerőseinkkel, a nagykanizsai piaristákkal, akik szintén római biciklitúrán vettek részt és Rómába tartva útonútfélen összetalálkoztunk velük (*ti ugyanazon az útvonalon értek oda, mint mi is*).

Meglátogattuk azt a piarista rendházat, ahol *Kalazanci Szent József* töltötte mindennapjait és ahonnan a rendet máig is irányítják. Az utolsó napon megnéztük a *Szent Sebestyén katakombákat*, majd pedig vendéglátó nővéreink tengerparti házába kaptunk ebédmeghívást, ahol az általuk nevelt árva gyerekekkel olasz-magyar focimeccset is játszottunk (*sajnos a papírforma érvényesült*). Szegedre már busszal tértünk vissza, bár néhányan kacérkodtak az ötlettel, hogy ők akár biciklivel is vissza tudnának jönni. (*Persze, ha lenne miből!*) Rómától nem messze még megnéztük *Orvieto* középkori városát, de a hazaút már az otthon jól megrakott konyhaasztal viszontlátásának reményében telt.

Ezúton is szeretnénk megköszönni kísérőtanárainknak a túra megszervezését és reméljük, hogy lesz még lehetőségünk részt venni hasonló volumenű biciklitúrán.

Fodor Antal – Kiss Gábor 12. a

Magyar Piarista Diákszövetség

Dicséretes szokása a különböző iskolák volt diákjainak, hogy osztálytalálkozók alkalmával felidéznek közös emlékeiket, melyek egykori iskolájukhoz, tanáraikhoz, osztálytársaikhoz kapcsolódnak.

A *Magyar Piarista Diákszövetség* nem elégszik meg ennyivel: vállalja, őrzi és áthagyományozza a *Pietas et Littera* jelmondatban összegzett piarista szellemiséget. Az elmúlt évtizedek ezzel ellenkező propagandája után nem felesleges hangsúlyozni, hogy a vallásosság és a műveltség nem ellentétes fogalmak. A piarista diákszövetség épp ezért a kereszténység, a tudományok és a művészetek tárgykö-

réből rendszeresen szervez előadásokat összejövetelein. A diákszövetség szegedi tagozata minden hónap első hétfőjén 17 órától tartja találkozóit a Dugonics András Piarista Gimnáziumban. Ezek az alkalmak mindenki számára nyilvánosak.

A szegedi helyzet – miként a többi újraindult piarista iskolában – azért sajátos, mert 1948 után csak 1995-ben tarthattak érettségi vizsgát a gimnáziumban. Ezért rendkívül fontos, hogy a fiatal öregdiákok is egyre nagyobb számban csatlakozzanak a piarista diákszövetséghez. A szövetségnek bárki tagja lehet, aki legalább egy évig tanárként, vagy diákként piarista iskolához kötődött.

 Dr. Szabó Rezső
c egyetemi docens
A MPD szegedi tagozatának elnöke

Piarista Üzleti Program

Évek óta folyik iskolánkban a *Calasactius Training Program* (CTP) által életre hívott üzleti képzés. A tavalyi tanévtől támogatóként kapcsolódott a programhoz a *Meszaros International Center of Entrepreneurship* (MICE). Az üzleti élettel foglalkozó, gazdasági ismereteket nyújtó tanfolyam Budapesten is a piaristáknál kapott helyet.

A képzésre a 10. és a 11. évfolyam diáksága jelentkezhet elsősorban. Az előző tanévben azonban bővült a résztvevők száma, hiszen a karolinás lányok is szép számmal jelentkeztek. Az előadások igen változatosak voltak, tanultunk üzleti etikáról, könyvelésről, marketing-mixről: mindenféléről, ami az üzleti élethez kapcsolódhat. Az előadások végén persze kötelezően jött a tudáspróba, ahol kiderülhetett ki az a négy szerencsés, aki elutazhat Budapestre, egy egyhetes továbbképzésre. A vizsgára először is egy dolgozatot kellett készíteni, előre megadott témák közül választva: *Vidék és Budapest gazdasági életének összehasonlítása; Hogyan lehet sikeres Magyarország az EU-n belül?; A sikeres vállalkozás, a család, az egészség és az etikus üzleti magatartás összefüggései.* A helyszínen megírtunk egy tesztet, majd fél óra alatt kellett kitalálnunk, hogy mibe is fektetnénk 50 millió forintot. Ezt persze elő is kellett adni a vizsgabizottság előtt. Érdekes ötletek születtek, szinte kivétel nélkül megvalósítható, jó elképzelések. Végül négyen utaztunk: Oláh Eszter (11.a Karolina), Dobó Róbert (11.b), Szászi Barnabás (11.a), Góré Dániel (11.a).

A pesti kurzus előadásait *Joseph F. Salamone* tartotta, aki a University at Buffalo professzora az Egyesült Államokban. Az előadások természetesen angol nyelvűek voltak. Az első héten az üzleti tervkészítés alapjait vettük át: hogyan csináljunk egy jó ötletből működő vállalkozást. Ekkor alakultak ki a különböző csoportok, akik már közösen dolgoztak az üzleti terven. Az első hét a tanulásról szólt, míg a második a terv kidolgozásáról. Számomra az első hét sokkal könnyebbnek tűnt, hisz az egész délutánom szabad volt (az előadások délig tartottak), és így kedvemre járkhallhattam föl-alá a fővárosban. Azonban a második héten már kevesebb időm volt sétálgatásra... Az én csoportom sajnos nem tudott időben megegyezni, hogy egyál-

talán milyen vállalkozást is indítson (pedig voltak érdekes ötletek...), így a második héten feszített tempóban dolgoztunk a szállásunkon, ritkán feküdtünk le éjfél előtt. Végül is minden időben elkészült: a több oldalas üzleti terv és a Power Point-os prezentáció is. Az öt csoport terveit bemutató előadásoknak a Piarista Tartományfőnökség díszterme adott otthont. Rengetegen jöttetek el. Jelen volt Mészáros László amerikai üzletember, a MICE alapítója is, aki egyenesen Amerikából repült hozzánk, hogy a zsüri elnöke lehessen. Az előadások igen változatosak voltak, de abban mindenki egyetértett, hogy rengeteg munka fekszik mindegyikben. A győztes csapatnak egyik oszlopos tagja volt Dobó Róbert, iskolánk diákja, akinek innen is szeretnék gratulálni! Az én csapatomnak, amelyben Szászi Barnabás is benne volt, csak a második helyre futotta... Bármilyen legyen is a helyezések, szerintem mindenkinek örök élmény volt ez a két hét.

Ezúton is szeretnék köszönetet mondani elsősorban a Dugonics András Piarista Gimnázium igazgatójának, aki befogadta ezt a képzést iskolánkba, továbbá a MICE-nak és a CTP-nek, hogy támogatják a tanfolyamot.

Reméljük jövőre is találkozunk!

Góré Dániel 11.a

Mi? MICE!

Prof. Salamone

A *Meszaros International Center of Entrepreneurship* (MICE) magyar fiataloknak kínál vállalkozási ismereteket fejlesztő tréningeket. Magyarország nemrég bekövetkezett EU-csatlakozása miatt elengedhetetlen, hogy a magyarok alapos felkészültséggel rendelkezzenek vállalkozásaik elindításához és vezetéséhez. A megfelelő felkészítés nélkül ezek a vállalkozások nagyobb valószínűséggel buknak el, ám az üzleti folyamatok megértése által nagyobb az esély a sikerre.

Az *Entrepreneurial Training Program* (ETP), azaz a Vállalkozásismereti Felkészítő Program, amelyet a MICE kínál, azért készült el, hogy magyar fiataloknak biztosítsa a saját vállalkozásokhoz szükséges tudást. Az ETP olyan program, amely hozzásegít azokhoz a készségekhez, amelyekkel sikeres üzletemberekké és vezetőkké válhatnak. A MICE vezetői úgy gondolják, Magyarország gazdasági haladásának előnyé-

re válik, ha jól képzett, becsületes fiatalokra számíthat. Sok tekintetben a fiatalság képességein múlik Magyarország jövője. Az ETP több, mint egy átlagos üzleti program. Az ETP hangsúlyozza a magas egyéni színvonal, az etikus hozzáállás, és a társadalmi felelősségvállalás fontosságát. Bízunk abban, hogy ezen elvek hatása hozzásegítheti Magyarországot az újbóli felemelkedéshez.

Joseph F. Salamone
Adjunct Associate Professor
School of Management
University at Buffalo, NY., USA

PIARISTA ÜZLETI PROGRAM
2004/2005.

Információ és jelentkezés
Mészáros Ferenc tanár úrnál

1956

tábor és verseny

Július 11-én Kiskunmajsa határában nyitotta meg kapuját az az 56-os tábor, amelynek helyszínét állami támogatás nélkül, adományokból és hozzájárulásokból építette fel az 56-os Történelmi Alapítvány. Így megvalósulhatott Pongrátz Gergely régi álma: egy hely, ahol a fiatalok találkozhatnak 1956-tal, szellemiségével és tanúival. A Corvin-köz legendás hőseivel egyébként találkoztak már iskolánk diákjai 2002-ben, amikor az október 23-i megemlékezésünk vendége volt.

A tábor Kiskunmajsa határától alig 5 km-re (a szegedi út mentén) található. Egy régi iskolaépületben működő 56-os múzeum közelében fekszik, egy kápolnával együtt. A kápolna jelképek sokasága, belsejében kis márványtáblákon az 56-os hősök és a Kádárrendszer áldozatainak neveit olvashatjuk. A táborban diákok vettek részt *Délvidékről, Erdélyből, Kiskunmajsáról és a szegedi piaristáktól*. Öt napon keresztül egy igen érdekes előadás-sorozaton, a hatodik napon egy vetélkedő első fordulóján vettünk részt, amelyen a második helyezést értük el. Az előadók között szerepelt Pongrátz Gergely és Pongrátz Ödön a Covin-köz szabadságharcosai, Grosics Gyula az Aranycsapat legendás kapusa, Lezsák Sándor az MDF alapító tagja és még sokan mások.

Szabadidőnket nagy beszélgetésekkel és focijátékokkal töltöttük. A birtok víztározójában, egy óriási medencében már a hőség is sokkal elviselhetőbb volt.

Az említett vetélkedő második fordulóját október 16-án került megrendezésre szintén Kiskunmajsán, melyről a *Magyar Televízió* részletesen beszámolt október 23-i ünnepi műsorában. Iskolánk csapata ötödik helyezést ért el.

A tábor és a vetélkedő maradandó élményt nyújtott mindannyiunk számára és nagy megtiszteltetésnek éreztük, hogy rész vehettünk egy ilyen rangos eseményen.

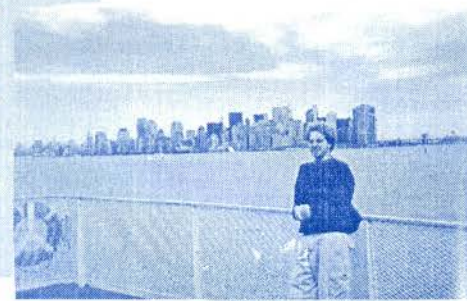
Kádár Gábor 11. a

Amerikából jöttem

Átlagos hétköznapnak indult az egész. Felkeltem és – szokásomhoz híven – elindultam suliba. Viszont mikor harmadik óra után egy istentisztelet kellős közepén találtam magam, amint a Szentleckét olvastam, angolul, kicsit elcsodálkoztam. Na, de hogy is kezdődött ez az egész?

Tizenegyedikes koromban hallottam egy *Global Outreach* nevű amerikai csereprogramról. Egyből meg is pályáztam, s megfelelőnek találtak. A következő dolog, amin kaptam magam, az volt, hogy az *Atlanti-óceánt* szeltem át. Hál' Istennek a víztől tisztas távolságban a szelek szárnyán. A reptéren már várt rám a befogadó családom, akikkel együtt éltem Amerikában.

Sokunknak vannak elképzelései a tengerentúli „szabadság országáról”, többek között jómagam is dédelgettem egy képet, viszont tapasztalataim megmutatták, nem minden igaz, amit hiszünk. El kell ismernem, egy egészséges félelem bennem is volt (nem a repülés miatt), de amint odaértem az emberek, s főként a diákok feledtetni tudták aggodalmaim, s mindig meg tudtak nevetetni. Hihetetlenül gyorsan befogadtak, aminek nagyon meg is örültem, és elgondolkodtam, ha hozzánk jönne valaki, hogy viszonyulnánk hozzá. Véleményem szerint ők nyitottabbak, mint mi, magyarok. Könnyebben beszélgetnek, alkotnak véleményt a világ dolgairól. Ez a kulturális különbség eredhet az oktatásukból. Nekem úgy tűnt, ott nem kellett annyi információt megtanulni, viszont rengeteg házi dolgot írtak velünk, valamint kiselőadások

Zsiga meg a felhőkarcolók

tengerén is át kellett úsznunk.

A szünetekben sok helyre ellátogattunk a családommal, ilyen volt *New York*, illetve *Florida* is. A beach nem volt *Baywatch*-szerű, viszont így is nagyon üdítő volt az óceánban lubiztatni.

Az óceán után egy dzsungelben is kalandoztunk: a felhőkarcolók nagy dzsungelében. Ahol a rengeteg emberen kívül farkasszemét nézhettem a *Szabadság-szoborral*, megsejlelhettem az *Empire State Buildinget*. A hosszú taxizásokat pedig a *Central Parkban* heverhettük ki. Az akkoriban épülő emlékműhöz is elmentünk (a *World Trade Center* két tornya helyén), s imádkoztunk egyet a tragikus elhunytakért.

Az ottani sulimban, ahogy az elején említettem, hétköznap is voltak misék, de ezen kívül még rengeteg különbség tárult elém. Mivel magániskola, tandíjat kell fizetni, s emiatt elég jól állnak anyagilag. Ez a felszerelésükön is tükröződik: két tornaterem, egy uszoda, két számítógépterem, valamint a könyvtárban is van harminc gép, és számtalan tanterem az óra jellegének megfelelően ellátva.

Tudom, változtatott rajtam ez az amerikai év, és azt is tudom, hogy jó irányba. Közelebb kerültem magamhoz, és (ezáltal) Istenhez is. Bárhol is legyen az ember, otthon tudja érezni magát, ha szeret, mert az a szeretet visszajut hozzá. Ilyen szeretetadásra viszont csak hittel vagyunk képesek. Csak Isten segítségével érhetjük el ezt; ezt a földi mennyországot, ami iránt mindannyian vágyakozunk. Tegyük együtt ezért a gyönyörű célt!

Ujhelyi Zsigmond 12. b

Hálótermek és kánpadok

Mire való a tanulásmódszertan?

Nem egy középkori kastély leírására vállalkozom most egy korlátozott terjedelmű cikkben, hanem arról a sokakban megfogalmazódó igényről, miszerint rehabilitálni kellene a diákok szemében a tanulást, az iskolát: élhetőbbé, derűsebbé tenni az iskolában töltött hosszú hónapokat... Hogy a tanulás ne csak a jegyekért folytatott hajsza legyen egy majdani érettségi és felvételi lebegő rémképeivel, egy hangsúlyos rossz, egy kikerülni való átok az emberiségben. A tanulásmódszertan tehát első lépésben ezekkel a hiedelmekkel akar szembe szállni, amit hivatalosan úgy hívnak:

A tanulóhoz való viszony formálása

Szent-Györgyi Albert írja:

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni amit csinál, és megtalálja azt a munkát amit szeretni fog.”

Sokszor ténylegesen nehézséget okoz a hirtelen nagymennyiség-

güre nőtt tananyag elsajátítása, a követelmények megváltozása, szigorodása. Gyakran a legjobb szándék sem vezet eredményre. Hogy minél eredményesebben győzzük le ezeket a nem könnyű akadályokat a következő területekre térnek még ki a tanulásmódszertan óra címszó alatt futó három héten át, napi egy órában tervezett alkalmak:

Tanulási képességek fejlesztése (hangos és néma olvasás, figyelem, emlékezet, gondolkodás, beszéd, ömnevelés)

Tanulási módszerek, technikák, javaslatok, ötletek adása

Helyes és célravezető tanulási szokások kialakítása

A módszerhez tartoznak kiscsoportos beszélgetések, tesztek, kérdőívek memoriterek. Játékos gyakorlatok a tanulási módszerek elsajátításához, tanulási tanácsok tanulása a téma elmélyítéséhez.

De amint tudjuk, nincs üdvözítő módszer! Csak a személyes szándék és diák tanár szülő csapatmunkája nyomán várhatjuk hogy ne érjen el a leggyakoribb iskolai ártalom, a tanulásban való örömtelenség... ahol a hálótermek és kánpadok helyett a iskolai termek és padok a lendületes munka, és értelmes erőfeszítés továbbvivő tapasztalatszerzés helyeivé válnak!

(y.A.)

Lelkesítsétek egymást!

folytatja munkáját az Egyetemi Lelkészség - Értetek, Veletek

Bárki bátran betérhet 1994 óta abba a misztikus kis fészekbe, ami pár percre kiragadja a szürke tömegből, és a központba varázsolja: a *Szegedi Katolikus Egyetemi Lelkészség* kapui nyitva állnak mindenki előtt.

A Lelkes, mint személyi plébánia már meglétével is egy modernebb egyházképet képvisel, annak előnyeivel és hátrányaival is: nem az egyházban már hagyományosan kialakult területi alapon szerveződve látja el a hivatást, hanem egy speciális életkor, életforma szempontjából sajátos embercsoport pasztorációjára hivatott. Előnye mindenképpen az, hogy jóval kevésbé érvényesül a kizárólag a klérusra, a hierarchiára alapuló egyházfelfogás. Az egyetemi lelkes munkatársai, segítői, a Lelkészség életében fontosabb szerepeket játszó személyek - a lelkes kivételével - mind-mind világi hívők. Az ifjúság lelki vezetője, mindannyiunk barátja Paffy (Pálfai Zoltán), tanácsaival és gyakorlati segítségével karol fel minket ügyes-bajos dolgainkban, *Pietrzak Mariola*, lengyel Sacré-Coeur nővér pedig a tökéletes beszélgetőtárs, és pszichológus, igazi háziasszonya a Lelkesnek, aki a szorgalmi időszakban minden hétköznap 9 és este 7 óra között, vizsgaidőszakban pedig 10-től 5-ig vár titeket. A hangulat és a társaság is utánozhatatlan, érdemes tehát bepillantani ezen szférikus világ mély bugyraiba. Aki pedig a számítógép fogságában sínylőde akar betekintést nyerni a Lelkes életbe, a *www.lelkes.hu* címen ezt a szövegében ülve is megteheti.

Személyileg az Egyetemi Lelkészség a „közösségek közössége” modellje alapján szerveződik, vagyis a szervezet nem magányos individuumok halmaza, hanem csoportok egysége. Ezek leginkább öntevékeny csoportokként foghatók fel, ahol a közösség vezetőjére és tagjaira van bízva, hogy az adott tanévben merre haladnak, mivel foglalkoznak. Ebben a tanévben tizenhárom 10-15 főt számláló közösség él együtt a szimbiózis legtökéletesebb fokán, megteremtve ezzel a hatékony együttműködés, érdekérvényesítés alapját, valamint hatékony munkát végezve a „külvilág” felé. A hajléktalanokat istápoló *Homeless*, a őszinteségi-demokratikus (beszélgetős) *Mag* közösség, a meditatív *Sámli* kö-

zösség csak néhány kiragadott példa a színes palettáról, és érdekeltségi körből.

A fiatalok spirituális fejlődését és dinamizmusát az állandó programok biztosítják; az énekkar, a keddi, pénteki és vasárnapi misék, melyek angolul, olykor pedig latinul és németül hangzanak fel; a déli imák és – a diákoknak testet-lelket próbáló, de varázslatos - roráték a decemberi hajnalokon. A közösségi élet alfáját és omegáját mégis a lelki feltöltődés és felkészülés, az alázat és a kihívás estéje, az évnnyitó szentmise, a *Veni Sancte* jelenti, melyben jelképesen is kinyílnak a Lelkes ajtajai, s amelyen a közösség egy mottó segítségével meghirdeti éves programját. Az idei célkitűzéseket egyetlen mondatba, egy Lukácstól származó idézetbe sűrítve nyújtották át a fiataloknak: „Isten országa köztetek van!”

A külső kapcsolatok terén is rendkívüli teljesítményt könyvelhet el a kis csoport. Több állandó program mellett néhány városi, sőt országos szinten is kiemelkedő esemény köthető a szegediek nevéhez, így a *Karitatív Lehetőségek Fóruma*, a városi keresztút ez év nagybőjtjében, vagy a múlt év legnagyobb vállalkozása, a *X. Egyetemi Pasztorációs Konferencia*. Az egyetemmel fenntartott gyümölcsöző kapcsolat eredményeként született meg *A Biblia az európai kultúrkörben* elnevezésű általános művelő kurzus, valamint egy filmvetítéssel egybekötött kerekasztalbeszélgetés, mely *Mel Gibson Passió* című filmjét vette górcső alá. Persze a „komoly munka” mellett a szórakozásról sem feledkezve meg a csapat ősszel és nyár elején felkerelkedik, és bejárja Magyarország minden szegletét – előnyben részesítve természetesen a kulturálisan is kiemelkedő helyszíneket, mint a Balatonfelvidék, vagy Tokajhegyalja...

Aki tehát szeretne kapcsolatba lépni a közösséggel, az az alábbi lehetőségek közül válogathat: 6720 Szeged, *Dugonics tér 12.*, az iroda illetve a klub telefonszáma: 544-714, 544-717, véleményeiket pedig az *egyetemilelkeszes@webmail.hu*. címre küldhetitek. Várunk titeket!

Török Tamás
(a Sámli közösség lelkes tagja)

Szeretetszolgálat

Néhány évvel ezelőtt alakult meg Miskolcon az úgynevezett *Arrupe* csoport (*Pedro Arrupe*, jezsuita szerzetes nevéből) amely célul tűzte ki, hogy a keresztény iskolákban nevelkedő diákok másokért élő embereké váljanak és megismerjék az adás valódi örömét. Ezáltal a tanulók találkozhatnak az elfogadás képességével, megismerhetik önmagukat, illetve felelősség vállalással képessé válhatnak az eredményes csoportmunkára.

A programban résztvevő diákok különböző szociális feladatokat láttak el. Többféle nehézségű tevékenység közül lehetett választaniuk, amelyek között az idős emberekkel való foglalkozáson át a cigánygyerekekkel való kapcsolatlejtésig nagyon sokféle szociális munka szerepelt. A fiatalok egy teljesen új környezetben próbálhatták ki képességeiket; tapasztalhatták meg mindazt, amiről a beszámolók során lelkesedéssel beszéltek.

Volt olyan program, amikor a diákoknak idős emberekkel lehetett foglalkozniuk, például ebédhordás és beszélgetés formájában. A Szimbiózis Alapítványon keresztül az önkéntesek fogyatékos fiatalokkal kézművesedhettek, táncolhattak, beszélgethettek.

Ezen kívül nagyon sok gyerekekkel kapcsolatos önkéntes munkáról is hallhattunk beszámolót. Például általános iskolás korú gyerekek korrepetálásáról, cigánygyerekekkel való foglalkozásról, plébániákon való gyereklétszámokról vagy akár kórházban fekvő, műtétre váró vagy éppenséggel abból lábadozó gyerekekkel való játékról, beszélgetésről.

Miskolcon az *Arrupe* program eredményeinek ismertetése zajlott a *Fényi Miklós Jezsuita Gimnázium* épületében. Iskolánkat

négy diák és egy kísérő képviselte: *György Ádám*, *Dunai Dániel*, *Majzik Tamás*, *Maróti János Béla* és *Szász Zsuzsanna Fehérvári Anikó*. A pénteken zajló konferencia programjai között szerepeltek a már említett diák élménybeszámolók, az *Arrupe* program eredményeinek bemutatása illetve egy-két csoportos foglalkozás is. Lehetőségük volt a piarista diákoknak is interjú készíteni a programban résztvevő tanulókkal. E cikk írójának egy olyan diákkal sikerült beszélgetnie, aki kórházban fekvő gyerekekkel foglalkozhatott. Kinga elmondta, hogy a fő motivációt az adta számára, hogy láthatta ezeket a gyerekeket örülni a kórház viszontagságos körülményei ellenére is. A gyerekekkel társasjátékozott, labdázott és mindezek mellett beszélgetett. Arra a kérdésre, hogy kiknek tudná ajánlani ezt a „munkát” azt válaszolta: „akikben mérhetetlen gyerekszeretet lapul”.

Úgy érzem, hogy a konferencia során az élménybeszámolókat tartó diákok olyan odaadással és szeretni akarásról tettek tanúbizonyságot, amely valódi hitellel töltötte fel az *Arrupe* programot. Talán az egész próbálkozás legősztintébb írásos kifejezése a konferencián is elhangzott dal szövege: „nem születtem varázslóknak, csodát tenni nem tudok, azt hiszem már észrevetted, a jó tündér sem én vagyok... de ha eltűnne az arcodról ez a sötét szomorúság, úgy érezném, vannak még csodák!”.

Természetesen ez olyan dolog, amiről nem elég beszélni, hanem elég a szánkat jártatani, hanem cselekedni is kell, akár itt Szegeden is.

Majzik Tamás 11. a

Boldog Pietro Casani és a spanyol piarista vértanúk

Pietro Casani az olaszországi Toscana nevű tartomány egyik kis városában, Luccában született. Szülei már kora óta szerzetesi pályára szánták és ebben a szellemiségben nevelték. Az ifjú Pietro a kortársait megszágyenítő elszántsággal vett részt az istentiszteleteken és a plébániai, házi áhítatosságokon. Már ebben a korban a mértékletesség az egyszerűség és szorgalom jellemezte, amit főleg tanulásban és a szegények ispotálásában mutatkozott meg. A szerzetesi élettel a *Luccai Kongregációban* ismerkedik meg, ahol tevékeny tagnak bizonyul. Ezek után találkozik *Kalazanci Szent Józseffel* és lép be *Kegyess Iskolák Rendjébe*. Azért, mert olyan szegénységre és szigorú életre vágyott mint amit a piaristák már kezdetek óta éltek. Életének ez az utolsó harminc éve a tevékenység és szegénység jegyében telt el. Szerzetesi élettapasztalatának és életszentségének radikális volta Isten terve szerint nem csupán arra szolgált, hogy személyesen jobban bekapcsolódhasson a világ megváltása krisztusi misztériumába, hanem arra is, hogy sajátos szerepet töltsön be a nevelői apostoli munkában, amely célja az emberi személy fejlődésének segítése és az evangelizáció. A rábízott nehezebbnél nehezebb feladatokat - noviciusmesterség, tartományfőnökség, generálsi asszisztensi megbízatás, generálsi megbízott és vizitátor - a lehető legnagyobb felelősséggel végezte. Kalazanciussal szorosan együttműködött a *Kegyess Iskolák Rendjének* megerősítésében és elterjesztésében. A római *San Pantaleo* házában halt meg, ahol Kalazancius mellette volt utolsó perceiben is. Boldoggá Rómában 1995. október 1-jén avaták.

Pietro Casani és a spanyol piarista vértanúk

Az Úr azt akarja, hogy szentek legyünk. Valóban szentek! És nem szabad meglegednünk kevessebbel! Ne szégyenkezzünk amiatt, hogy börtönbe kerültünk Jézus Krisztusért! Korábban ő volt fogoly érettünk. A fogsággal bizonyos mértékben jogot szerzünk ahhoz, hogy Krisztus Urunk tanítványainak valljon bennünket Atyja előtt.

Mindig ajánlatos, hogy teljesítsük kötelességeinket, most azonban kimondottan szükséges, mert nagyon sokan figyelik, miként élünk a jelen körülmények között. Bár nem sokra tartjuk, meg fogjuk menteni életünket. Most bizonytalanság vesz körül bennünket. Nehéz időkből kell munkálkodnunk, hogy senki se mondhassa, nem voltunk a helyünkön.

A szomorúság rossz tanácsadó és még rosszabb társ. Ha a búskomorság nem szűnik meg rögtön, teljesen

elcsüggedünk. Amikor ennyire próbára tesz bennünket az Úr, ez annak a jele, hogy sokat vár tőlünk. Egy kicsiny darabot sem veszíthetünk el abból a kincséből, amelyet megszerezhetünk. Fizessünk, csak fizessünk, hiszen sok a vétünk, a tartozásunk. Igyekezzünk végezni továbbra is a dolgunkat, mert egy napon nagy vigasztalásunk lesz!

Rövid ez az élet. A másikat kell elnyernünk azáltal, hogy dolgozunk, áldozatot hozunk, megbocsátunk. Soha ne nehezeltünk azokra, és ne akarjunk rosszat azoknak, akik börtönbe vagy halálra juttatnak bennünket. Megbocsátás! Meg kell bocsátanunk teljes szívünkkel, miként az Úr megbocsát.

A faluban élőknek nem is annyira a gonoszság a bajuk, hanem a tudatlanság. Ezért bízom abba hogy megszánja az Úr őket, ha kitartóan imádkozunk. Helyezzük mindnyájukat Isten kezébe! Legyünk nyugodtak és elégedettek! Isten bölcs, irgalmas. Nincs más lehetőségünk, mint az imádság, hogy elteljék e keserű időszak. Egy időszak mindig újabb vált fel.

Ha látnátok a szívemet! Olykor úgy érzem, majd kiugrik a helyéről az örömtől és boldogságtól. Szüntelenül hálát kell adnunk Istennek, hogy szerzetesek lehetünk! Hivatásunk megszabadít minket a világ nagy veszélyeitől. És van egy kiváló példaképünk. Senki se mondhassa, hogy Kalazanci Szent József dicső családja kihalt! Mi vagyunk folytatói.

(P. Dionysius Pamplona leveléből)

A SZEGEDI PIARISTA TEMPLOM VÉDŐSZENTJEI

Aspanyol polgárháború piarista vértanúit 1936-ban végezték ki. Kegyetlen haláluk után azt gondoljuk, nem ezt érdemelték volna, de ezáltal megkapták a vértanúság koronáját, amely szerzetesi életük legdicsőbb beteljesülése. Istenért és Spanyolországért elhunyt atyák: *P. Dionysius Pamploma* (júl. 25.), *P. Emmanuel Segura* (júl. 28.), *David Carlos testvér* (júl. 28.), *P. Faustinus Oteiza* (aug. 9.), *P. Enricus Canadell* (aug. 17.), *P. Matthias Cardona* (aug. 20.), *P. Franciscus Carceller* (aug. 29.), *P. Ignatiusz Casanovas* (szept. 16.), *P. Carolus Navarro* (szept. 22.), *P. Josephus Ferrer* (dec. 9.), *P. Joannes Agramunt* (aug. 13.), *P. Alfredus Paré* (dec. 27.). „Coelo tegitur qui nullam habet urnam. - Az ég borítja azt, akinek nincsen sírja.” - Áll egy emlékművön, amit a tiszteletükre készítettek.

Kávássy Tamás 11. A

Göblyös Róbert

Jel-képtár

14 stációban

Hangszer vagyok
A megrezgetett levegő – lélegzet
A hallható hang – lélek
Életre keltő, közvetítő
Szellemeket űző és idéző
Istenek figyelmének felkeltője

Ember vagyok
Középpont
Egység
Halhatatlan lelkű és halandó testű
Ég és föld létrája

Ablak vagyok
Belső és külső világ
Sötét és világos
Nyitott és zárt
Kép a képen

Kéz vagyok
Fegyver, eszköz
Áldás és rontás
Kapcsolat

Asztal vagyok
Testi táplálékot felkínáló
Istennek szentelt áldozati hely
A négyszögletű Föld
Asszony, a terülj asztalkám bősége

Bor vagyok
Vér, élet és halhatatlanság
Lélekemelő és pokolba taszító
Legényáldozat
Kenyér és nő nélkül nem létező

Kakas vagyok
A születőben lévő szellemfény
A feltámadás
A pusztító tűzként lobogó szenvedélyes
vágy
A túlvilágon új fényre eszmélő lélek megér-
kezése

Férfias és harcos
Bűnbánatra szólító és imára hívó

Szék vagyok
Hatalom és trón
Letaszító és felemelő
Isten igéjét hirdető és bűnöket gyóntató

Balta vagyok
Zivatarban udvarra dobott égi vas
Kiszabadító és romboló
Villámlás és mennydörgés ura

Kapu vagyok
Ismert és ismeretlen
A mögöttem és az előttem
Barát és ellenség

Tánc vagyok
Testből font jelbeszéd
Kozmikus extázis
Nász és gyász

Halál vagyok
A túlvilági megvilágosodás első stációja
A beavatás emberfeletti képességét elnyerő
Az új életminőségbe való átmenetért hozott
áldozat

Folyó vagyok
Áramló és várakozó
Átvivő és elbocsátó
Mindig visszajáró, örökké megtisztuló
Révész ringató

Dob vagyok
Formám a Mindenség
Bőröm rajzolata a Kosmosz, az Egisten arca
Hangom a lét visszhangja, az Egisten szava
Varázsolok, gyógyítok, jósolok, hírt adok
Eset, vihart, mennydörgést idézek
Repülök, révülök, a Túlvilágra utazom.

(Elhangzott Révész Róbert fotókiállításának
megnyitóján)

Révész Róbert fotója

Kult úr

Nyáron még láthatatlanul, ősztől már sokkal kézzelfoghatóbban megjelentek a kulturális programok a gimnázium épületében.

Szeptember 16-án Ez az igaz magyaros címmel évadnyitó táncház indította az őszi programsorozatot. Csodaszép koncertet hallhattak az érdeklődők, erdélyi és a Kárpátokon túli muzsikában, népdalokban, táncokban gyönyörködhetnek, mintegy húsz népzeneész, népdalénekes és táncos közreműködése által, a gimnázium auláját pedig megtöltötték a táncolni vágyó fiatalok.

Szeptember végén nyílt meg Révész Róbert fotókiállítása Jelek címmel, amely október közepéig volt látható a gimnázium aulájában.

A Bálint Sándor emléke program keretében eddig két előadásra került sor: Lele József néprajzkutató tartott diavetítéses megemlékezést Bálint Sándor életéről, munkásságáról, valamint Erdélyi Zsuzsanna néphitkutató volt a vendégünk, aki az archaikus népi imádságokról és ezek gyűjtéséről mesélt. Az esten Ferencz Éva az egész Kárpát-medencéből gyűjtött népi imádságokat éneket és szavalt, Zsuzsa néni pedig eredeti magnófelvételeket is bemutatott.

Reményik Sándor: Békesség Istentől

Nincs nyugalom, nincs nyugalom, - a szív,
Amíg ver, mindörökre nyugtalan.
De mindörökké nyughatatlanul,
Istentől mégis Békessége van.
Nyugalma nincs, de Békessége van.
Békesség Istentől.

Nincs nyugalom, nincs nyugalom, - vihar,
Örök hullámszáz a víz felszíne.
De lent a mélyben háborítatlanul
Pihen a tenger s az ember szíve,
Hadd hullámozzék a víz felszíne.
Békesség Istentől.

Nincs nyugalom, nincs nyugalom, - s ez a
Nyugtalanosság, mint a járvány, ragad.
Te sugarazd szét békességedet
És szóval, kézfogással másnak add.
Az Isten Békessége is ragad.
Békesség Istentől.

Reggel mondd, délben mondd és este mondd
A Feltámadott első, szép szavát.
És ragyogóbbá lesz a reggeled
És csillaghűsebb az éjszakád.
És békességesebb az éjszakád.
Békesség Istentől.

Békesség Istentől: mi így köszönjünk,
Hogy köszöntésünkben lélek legyen -
Vihartépett fák - ágainkon mégis
Vadgalamb bűg és Békesség terem.
Békesség: köszöntésünk ez legyen.
Békesség Istentől.

1935

Hazaszeretet, becsület, szorgalom

beszélgetés Török Pállal, aki 64 éve érettségizett a szegedi piaristáknál

Pali bácsi mikor volt diákja a piarista gimnáziumnak?

1932-1940-ig, azaz nyolc évig. Az Aradi vértanúk terén a jelenlegi egyetem épületében volt a piaristák gimnáziuma. Szeged város legnagyobb épületegyüttese volt, egészen a klinikákig húzódtott. Fél nyolcra kellett iskolába menni, minden reggel misével kezdtük a napot a Dómban. Ha rossz idő volt a gimnáziumban tartottuk meg a misét. Az iskola és a rendház között volt a díszterem azt alakítottuk át kápolnává. Minden nap az első tanóra előtt elmondtuk a Magyar Hiszekegyet, csak ezután következett a tanítás:

„Hiszek egy Istenben

Hiszek egy Hazában

Hiszek egy Isteni örök igazságban

Hiszek Magyarországi feltámadásában. Ámen.”

Ki volt a legjobb barátja és miért?

Minden osztálytársammal jó barátságban voltam, de mégis a legjobb barátom *Horváth János* volt. Matematikus, egyetemi tanár lett belőle. Vele kezdtem az első életemet a Szent György iskolában, ami a mostani Dózsa György iskola helyén volt. Összesen 12 évig voltunk osztálytársak. Ez a hosszú idő olyan mélyen összekötött bennünket, hogy amikor 1957-ben elvittek az ávosok, elsőként sietett kiszabadításomra, hozott 3000 forintot ügyvédi költségre. Édesapám csak egy óra múlva ért oda, megelőzte őt a piarista barát. Ebben a történetben a piarista szellem és a cserkészlet közösségi, bajtársi szeretete nyilvánult meg. Sajnos később szomorú eseményhez kötődött ennek a gesztusnak meghálálása. Én temettem el. Tehát szó szoros értelemben is igaz, hogy barátságunk a sírig tartott.

Melyik tanárára emlékszik vissza a legszívesebben?

A történelem tanáromra *Lénárd Ödönre*. Tizenkilenc és fél évet ült börtönben. Őt tartottam példaképemnek, később én is hat év börtönt kaptam, de csak nyolc hónapot kellett leülnöm 1956-ban, izgatás miatt. Persze, nem ezért volt a példaképem, hanem azért, mert ő nevelt hazaszeretetre. Széchenyit tartotta a legnagyobb magyarnak, mert ő tetteivel is bizonyította hazaszeretettét, nem csak szónoklatokkal. Kedvenc idézete volt Széchenyitől: *„a nemzet ereje a kiművelt emberfők sokasága”*. Széchenyi elvét később Klebelsberg Kúnó is magáénak vallotta: *„a kultúra emelésével emelkednek az országok”*. Ezek a mondatok egy életen át megmaradtak, belém vésődtek.

Mi az az érték, többlet, amit az iskola által kapott, és ami egy életre útravalóul szolgált?

A hazaszeretet, a becsület, a tisztesség, a szorgalom és az, hogy gonoszságra jószággal kell válaszolni, mert csak azzal lehet győzedelmeskedni felette.

Mi a véleménye a mostani piarista gimnáziumról?

Személy szerint én sajnálom, hogy nem a régi helyén van. Ott 800-an is elfértünk. A régi falak ereje átszállt volna a mai fiatalokra, persze nagyon szépnek tartom az új piarista gimnáziumot is. Olyan rangja, tekintélye volt a mi időnkben is a piaristáknak, hogy bármely iskolánál értékesebbnek számított, ha valaki náluk végzett. Ez mutatta a szellemi oktatás erejét ebben az intézményben.

Lassan 65 éve érettségizett. Érettségi találkozókat szoktak

tartani?

1950-től minden ötödik évben megtartottuk. Németországból, Bécsből, Amerikából is eljöttek a találkozóra. Az a baj, hogy egyre kevesebben vagyunk, mert nagyon sokan meghaltak már. Jövőre, 2005-ben a 65 éves találkozót tartjuk. Ekkor kapjuk majd a gyémántdiplománkat.

A Dugonics szobornál szoktunk találkozni. Amíg nem volt készen az új gimnázium, a régi piarista épület dísztermében tartottuk a találkozót. Most, hogy már felépült az új iskola azóta ott jövünk össze. A Dómba elmegyünk misére, majd kimegyünk a belvárosi temetőbe, ahol megkoszorúzzuk elhunyt tanáraink sírját.

Garzó Márk 10. B

A kegyesrendiek vezetése alatt álló Dugonics András Gimnázium 1940-ben végzett növendékei (Török Pali bácsi a harmadik sorban balról a második)

Ragyogó lélekkel

Lele József Bálint Sándorról

Hogyan ismerte meg Bálint Sándort? Milyen kapcsolatban álltak?

Ínkább úgy mondanám, hogy ő ismert meg először, amikor az anyai nagyanyámhoz is járt ki gyűjteni. Annyira kicsi voltam, a bölcsőből ismert meg. Tudatosan olyan 5-6 éves koromban ismertem meg, az hogy beszélünk is már, 9 éves koromban lehetett. A Karolina Iskolába jártam. Egyszer iskolából hazafele mentem – gyalogosan – a Tisza partján, leültem a múzeum lépcsőjére. A híd alatt jött *Bálint Sándor* bácsi (nekünk mindig Sándor bácsi maradt). Mire odaért, már mosolygott. Köszöntöttem. Megkérdezte, hogy voltam már ebben az épületben? Mondtam, hogy nem. Kérdezte, hogy be szeretnék-e menni. Felmentünk az emeletre, a kupolában időszaki kiállítás volt, jó előre, már egy évvel a szabadságharccal kapcsolatban, régi katonaruhák, kardok, hosszú puskák, ágyúgolyók voltak kiállítva. Mondta, hogy nézelődjél Jóskám, de ne nyúljal semmihez. Ő bement a könyvtárba. Addig bírtam én ezt, még bement a könyvtárba. Csak odanyúltam a puskához. Gondoltam hogy ez a puska sok embert ölhetett meg. Megsimogattam, egyszer csak leesett, a deszkatákolmány akkorát szólott, azt hittem, hogy a puska sült el. Visszaugrottam pont Bálint Sándor

lábára. Mosolygott. Megsimogatta a fejemet.

Ő egy csodálatos ember volt, én mondom. Igen korán megismertem, és mindig megcsodáltam, hogy bármit, de bárkivel beszélgetett, mindig mosolygott. Bálint Sándor megjelenet művei nélkül se Szegedet, se az országot, egyáltalán az európai műveltséget nem lehet kutatni. Ezek olyan művek, melyek, ha jól meggondoljuk, egy egész munkatársi csoport nem tudott volna az asztalra tenni.

Bálint Sándor milyen diák volt, tud-e valamilyen emlékezetes történetet mesélni vele kapcsolatban?

Nagyon-nagyon csendes, jó gyerek volt, és jószívű. Sanyika nagyon komoly volt, már gyerekkorában is úgy viselkedett, mint egy kis szent. Miben fejeződött ez ki? Abban, hogy nagy nehezen tudták kihívni az udvarból, hogy játsszon; mikor kiért az utca sarkára, a Csonka utca és a Pálfy utca sarkára, akkor ott leült a földre és nézte, hogy miként játszanak cicást, cicamacskást vegyesen, fiúk-lányok együtt. Akárhogy akarták, csak nem ment. A lányok odamentek, megfogták kezét, lábát, és vele együtt ugráltak, míg azt nem vették észre, hogy Sanyika, mert ők így mondták, Sanyika bög. Nem sértődött meg, csak ő ehhez nem volt hozzászokva. Úgyhogy ő gyermekjátékokban csak később vett részt. Amikor már úgy kezdte észrevenni, hogy majd ő ilyesmit szeretne rögzíteni, papírra írni. A tót nemzetiségűek fagylaltot is árultak. És természetesen akkor futottak amikor a fagylaltos csöngetve végigballagott az utcán, és a Sándorka is kapott az édesanyjától pár fillért, és fagylalozhatott. Rosszat én nem tudok mondani, nekem sem mondtak. Több, mint ezer emberrel beszéltem, illetve kértem, hogy írják le Sándor bácsinak az életét úgy, ahogy ők látták. Én ezt természetesen elolvastam, a könyvemben felhasználom ezeket. Soha nem hallottam, csak azt, hogy szent életű volt gyermekkorában.

Ön elindította Bálint Sándor boldoggá avatását. Hol tart, mikor fejeződik be ez a folyamat?

A nyolcvanas évek derekán fogtam hozzá. És aztán annyiban is maradt. A gondolat az mindig foglalkoztatott, mégpedig egyre jobban. Mindaddig, amíg 1989-ben Bálint Sándor hagyatékát úgy kaptam meg, hogy dolgozzam fel és kezeljem. Egy alkalommal olyan dobozt találtam, amiben rengeteg ösz-

szegyűrt papír volt. Biztos ez volt a papírkosarának a tartozéka. Talán kiöntötte, hogy a papírkosár újra üres legyen, de nem dobta ki. Ebben kisimitottam egy papírt, és látom: gyönyörű betűkkel írt levél, feleségének címezve: Sáríkáim. Teljes figyelemmel olvastam, átolvastam. A felesége a levél keltekor már nem élt vele. Írja a feleségének, hogy vigyázzon magára, imádkozik érte, és hogy vigyázzon a kislányra. Látszólag már semmi közük egymáshoz. És sok minden van, amiből sugárzik az a mérhetetlen nagy szeretet, megértés. Szóltam *Trogmayer Ottó* akkori múzeumigazgatónak, hogy van egy levelem. Az igazgató úr elolvasta. Kérdezte, hogy ki olvasta még a levelet, mondtam, csak én. Azt javasolta, hogy a püspök úrnak mutassam meg. A püspök úr kétszer is elolvasta a levelet, ekkor feltettem a kérdést, hogy lehetséges-e, hogy boldog lehessen Bálint Sándor? Azt válaszolta, hogy aludjak még rá egyet. Másnap a püspök úr azzal fogadott, hogy ha bírod egészséggel, áldásom a munkádra. Vagyis, szerinte is lehetséges. Ekkor kezdtem hozzá a hatalmas levelezéshez, ami a világ minden tájára kiterjedt, ahol tanítványai, kortársai, tisztelői éltek. Ezernél jóval több hang- és írott anyag jött össze. Most a hírek szerint, de nem erősítették meg hivatalosan, az úgy már a Vatikánban van. Én volnék a legboldogabb, ha ez így volna.

Mit tervez a közeljövőben?

Relatív dolog az öregség. Én a magam 66 évével, nem is tudom, merjem-e mondani, hogy megtettem mindazt, ami úgy elvárható volt tőlem. Létrehoztam Tápén a saját múzeumomat. Megcsináltam Ópusztaszeren a szatócsboltot és pékműhelyt, valamint a tűzoltó szertárt. Megszámálhatatlanul sok előadást tartottam Bálint Sándorról. 121 cikkem és tanulmányom jelent meg, plusz ez a könyv. Elmondhatom, hogy nem megerőltetéssel sok olyan dolgot próbáltam megvalósítani, amelyek nyugodtá tesznek arra, hogy amikor az Úr kitalálja, hogy hazahív, mehessek. De igyekeztem helytállni én is úgy, ahogy Bálint Sándor megtette, Szeged városának. Bálint Sándor olyan életet élt, ami kerek, egész. Vagyis mindent itt hagyott, visszaadott annak a népnek, akitől kapta. Az Úr készen találta őt tisztán, ragyogó lélekkel. Örök gyertyafényként világíthat a következő nemzedékek előtt. Így engedje meg a Jóisten.

Török Tibor 10. b

Athén 2004

Véget ért az olimpia, ami bőven érdemen felül ráterült az életünkre, felszínre hozva mindent elsöprő hazafiúi lihegést, könnyes szentimentalizmust és agresszív hörgést, ami ránkszabadította az alulmúlhatatlan médiaszűrés sáskahadát, tovább fertőzendő amúgy is rohamosan szegényedő nyelvünket. De mindenekelőtt beborított minket a doppingüggyel.

Vártam, hogy majd előkerül valahonnan néhány értelmes, elemző mondat, de csak indultatos hablatyolást hallok, félreterjesztésekre alapozó gerjedelmek jutnak el hozzánk, mindenki tépi a száját, akinek fogalma sincs a lényegről, ha van olyan, aki tudja, miről van szó, az hallgat. Mi meg itt állunk széttárt karokkal, próbál-nánk érteni a történéseket, de nincs, aki segítsen, magunkra vagyunk hagyva.

Azt mondják, a pénz az oka mindennek: a mérhetetlenül, indokolatlanul sok pénz. Van benne valami, de hát az ajzósze-rek használata nem a pénz miatt kezdődött. Arneborg nem kapott egy fillért sem, mégis bevágta verseny előtt a maga whisky adagját, mert nyerni akart. És most nem sorolom az általam ismert példákat, ki mit vett magához régen, legyen elég motívumnak a győzelem akarása. Ehhez jön még annak tisztázása, hogy a sport nem demokratikus intézmény. Coubertain báró poétikus jelmondata, miszerint nem a győzelem, a részvétel a fontos, egy nagy kékszemű kisgyermek lírai butasága.

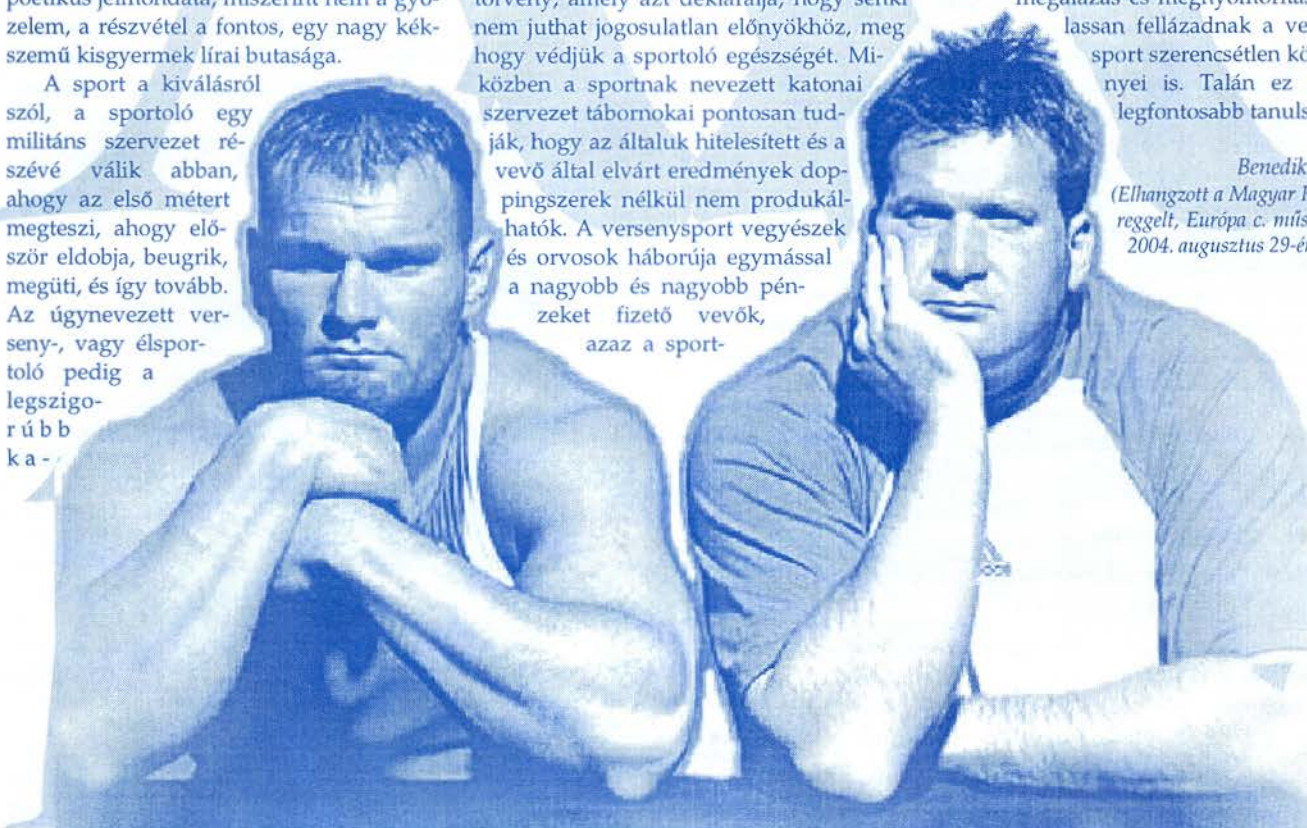
A sport a kiválásról szól, a sportoló egy militáns szervezet részévé válik abban, ahogy az első métert megteszi, ahogy először eldobja, beugrik, megüti, és így tovább. Az úgynevezett verseny-, vagy élsportoló pedig a legszigorúbb ka-

tonai normák szerint éli az életét, magánügye, egyénisége megszűnik, képességeit áruba bocsátja. Elsősorban azért, mert győzni akar, a coubertain-i eszmék kisép-rűzése óta meg már azért is, mert pénzt akar. A vevőnek pedig, aki a képességeket megvásárolja, teljesítményre van szüksége, méghozzá látványos, világraszóló teljesítményre. Nem a sportolók amúgy is meglévő versenyszellemére, hanem gladiátor-harcra, emberfeletti erőfeszítésekre. Az az eredmény, amit a Jóska gyerek is képes produkálni egy háztömb körüli futóversenyen, a vevőt nem érdekli. Neki olyan kell, aki többet tud, olyat, amin ámul a nép. A Jóska gyerek pedig nem tud tíz másodpercen belül futni százon, kilenc méter körül távolba ugrani, kilencven méterre hajítani a gerelyt, nem tud mázsákat emelni, sőt lőni, vívni, különféle labdajátékokat játszani sem tud, akkor sem, ha olyan tehetséges, mint a Nap. Ezekhez az eredményekhez különféle praktikákra van szükség, melyeket edzőmódszereknek hívnak, meg olyanokra, amelyek elősegítik a teljesítménynövekedést. Ez utóbbi Arneborg whiskyjétől az anabolikus szteroidokig írható le, és szabályozás kérdése, ki mit tart elfogadhatónak. Az ájtatos szemforgatásban megnyilvánuló diktatúra klasszikus kitüremkedése az úgynevezett dopping-törvény, amely azt deklarálja, hogy senki nem juthat jogosulatlan előnyökhöz, meg hogy védjük a sportoló egészségét. Közben a sportnak nevezett katonai szervezet tábormokai pontosan tudják, hogy az általuk hitelesített és a vevő által elvárt eredmények dopping-szerek nélkül nem produkálhatók. A versenysport vegyészek és orvosok háborúja egymással a nagyobb és nagyobb pénzeket fizető vevők, azaz a sport-

szergyártók és egyéb hirdetőik érdekében. Ebben a háborúban a közlegény, a fegyver és a lőszer egyszemélyben a sportoló, akivel a tábormok és a vevő azt tesz, amit akar. Az athéni olimpián a sportoló eljutott abba az állapotba, amelyben elkezdett elege lenni az ájtatos szemforgatásból, csak még nem tudja, vagy nem meri kimondani, amit a doppingüggyel gondol. Nem meri feltenni a kérdést: Uraságtoknak mi köze van ahhoz, hogy én milyen módszerekkel szállítom az uraságtok által elvárt, sőt megkövetelt eredményt. Kicsit keményebben formálva ugyanezt a kérdést: Hogyan merészel bárki beledumálni a magánügyeimbe, zaklatni, és törvényeket hozni az életemről, amit én tudatosan, vagy tudattalanul arra tettem fel, hogy én legyek a legjobb. Minden szülő, aki a gyerekét versenysportolónak áldozza fel, ismeri a sporttörténet korán, vagy megnyomorodottan meghalt nagyjainak történiáját. Minden edző pontosan tudja, mire készül, amikor olimpiai bajnokot akar nevelni. Azt a förtelmes tömeggyilkosságot, amit a pénzvilág elkövet a versenysport feletti uralmával, nem lehet doppingtörvénnyel megoldani.

A katonaságnál már vannak szabályok, amelyekkel próbálják elejét venni a hadseregeken belüli atrocitásoknak. A megalázás és megnyomorítás ellen lassan fellázadnak a versenysport szerencsétlen közlegényei is. Talán ez Athén legfontosabb tanulsága.

Benedikty Béla
(Elhangzott a Magyar Rádió Jó reggelt, Európa c. műsorában, 2004. augusztus 29-én.)

CITIUS! ALTIUS! FORTIUS!

ATHENA 2004

A világ Athénra figyelt néhány hétig. Mi is elérkeztünk olimpiai vetélkedőnk utolsó fordulójához. Kérdéseink az idej játékokkal kapcsolatosak:

Az utolsó forduló kérdései (Atén 2004)

1. Jamaicai születésű *Merlene Ottey*, melyik ország színeiben versenyzett az athéni olimpián?
2. *Jelena Iszimbajeva*, a rúdugrást 491 cm-es világcúccsal megnyerő orosz atléta miért nem rakatta a magasugró mércét 5 m-re?
3. Ki volt az az amerikai úszó, aki 6(!) aranyérmet nyert az uszodában?
4. Ki döntötte meg *Egerszegi Krisztina* országos csúcsát 200 m-es vegyesúszásban?
5. Ki az a sportoló, ill. csapat mely megvédte Sydneyben szerzett olimpiai aranyérmét?
6. Sydneyben Európa-bajnokként kiesett, Athénban olimpiai bajnokságot nyert egy magyar birkózó. Ki ő?
7. A Sydneyben döntőt veszített, Athénban a 4 közé sem került sportolók névsora?
8. *Vörös Zsuzsa* hány sportágban lett olimpiai bajnok Athénban?
9. Sorold fel sportágak szerint az Athénban szerepelt szegedi olimpikonokat!
10. Mely ország csapatai nyerték a világon legnépszerűbb sportjátékokat?
11. Kik jelenleg a világ legjobb női kajakosai?
12. Egy brazil futó *Fair Play* díjat kapott az olimpián. Miért?
13. Sorold fel Athén érmes magyar sportolóit!

A megfejtéseket november 19-ig kérjük beküldeni a szerkesztőség drótposta címére: piarfutar@szepi.hu. A versennyel kapcsolatban fordulj bizalommal testnevelő tanárodhoz. Lapunk következő számában közöljük olimpiai vetélkedőnk végeredményét és díjazását.

Röviden

Vasicsek Ágnes, Szilvási László igazgató úr és Nagy János tanár úr szeretettel invitálja a röplabdázni szerető (egykori játékosokat) szülőket és öregdiákokat minden szombat de 9 órától az iskola tornatermébe. Az első közös „edzés” időpontja 2004. november 13. Jelentkezés személyesen Nagy János tanár úrnál!

Sportmúzeum születhet az elmúlt évek gyűjtőmunkájának köszönhetően. Egyre gyarapodik az iskola egykori diákjaitól és sportolóitól kapott érmek, fotók gyűjteménye. Az iskola és a testnevelés munkaközösség célja egy állandó sporttörténeti kiállítás megrendezése, melyhez továbbra is várjuk a relikviákat (kupákat, érmeket, okleveleket, újságcikkeket), hogy méltóképpen tudjuk bemutatni iskolánk és Szeged sportjának történetét. A gyűjtemény kezelőjénél, Nagy János tanár úrnál lehet érdeklődni a részletekről. Ezúton szeretnénk megköszönni legutóbbi adományozóknak, *Örley Szabolcsnak*, egykori ifjúsági kardvívó világbajnoknak, olimpikonnak, és számtalan verseny győztesének, hogy fénykép és újságcikk gyűjteményével, gazdag éremkollekcijával gyarapította sportmúzeumunk anyagát!

SPORTMIX

A sportágak királynője, az atlétika szépségét senki sem tagadhatja, de sajnos kevesen szánják rá magukat, a sportolók, és az edzést tartó tanár szerint is fárasztó edzések-re. Iskolánkban 12 tanuló űzi ezt a sportágat. Az atlétikával foglalkozók szeretnének házi bajnokságot, és szerveződik a téli fedett egyéni és osztályok közötti torna. Az atlétikai csapat megújult, de jelen van a rutin is a korosabb versenyzőknek köszönhetően. Edzések hétfőn és szerdán! Vannak népszerűbb sportoldalai is az iskolának, mint például a labdarúgás és a kosárlabda. Végre elkezdődött a házi bajnokság mindenki örömeire, a maga sajátos hangulatával minden osztály-csapatot, osztályfőnököt, szurkolót lábba hozva! Fontos az egységes szerelés egyébként a másik csapat nyer 6-0-ra, 5 perccel a mérőzés előtt kötelező a jelenlét. A városi bajnokság októbertől vette kezdetét. A kollégiumi bajnokságban is elég jól haladnak labdarúgóink. Az iskolacsapat első megmérettetésére idén Kecskeméten került sor, a piarista gimnáziumban megrendezett tornán, ami egy jubileum alkalmából szerveződött: 100 éves a Kecskeméti piarfoci!

A nagyoknak fociedzés hétfőn és szerdán, a kiskorcsoportnak pedig keddi és csütörtöki napokon. Városi bajnokságon indul majd a kis csapat is.

Igen magas színvonalon van jelen az iskola sportéletében a kézilabda ami szintén két korcsoportra oszlik. A kézisek is szeretnének házi bajnokságot. A városi bajnokságban célkitűzés a döntőig jutás, illetve a maximum produkálása. A KIDS-en idén is az éremszerzés a tét. A kézilabda az öregfiúk csapat Szepi DSE néven szerepel a bajnokságban.

Ne feledjük el a tavalyi KIDS-bronzérmet nyert kosárválogatottat sem. Iskolánkban 40-45 ember kosarazik. Nagy célokat tűztek ki maguknak városi és megyei szinten is. Mellesleg, a KIDS-kupa elhozására esélyes a gárda. A nagycsapatot 10-esek töltötték fel újra és minden bizonnyal lesz kosár házi bajnokság is!

Sokan szeretik a sportot és szakítanak rá időt a tanulás mellett. Szurkoljunk, hogy minél több siker érje a csapatokat, játékosokat az idej tanévben is! Hajrá Szepi!

Mihálffy László 10. a

HÁZI SAKKBAJNOKSÁG

Nevezési határidő: november 25.
Nevezni a következő e-mail címen kell *Horváth Tibor* tanár úrnál: tibi@szepi.hu

I. PiFu csocsó-bajnokság:

Nevezni kétfős csapatoknak lehet a **PIÁR FUTÁR** drótpostacímén 2004. november 25-ig!

Aranyköpések

Tanár: Az evangélium azt jelenti hogy?
Diák: ... *pech*...

T.: Mit jelent az, hogy akcentus?
D.: *arcszesz*...

Klodvig *utódai* a frankok...

T.: Sorold föl az apostolokat!
D.: Tamás, *Lukács*, Máté, *Márk*...

Vörösmarty fő művei a következők:
Szózat, Szép Ilonka, Zalán *hazafutása*...

Szózat:
„Ez éltetőd, s ha elbukál,
lantjával ez takar...”

Himnusz:
„Öseinket felhozád
Árpád szent bércére...”

„Szánd meg, isten, a magyart
Kit vések hányának,
Nyújs feléje védő kart
Tengerén *Kínának*...”

T.: Kik próbálták eltitkolni vagyonuk
egy részét az apostolok és az első keresz-
tény közösségek rászoruló elöl?
D.: Ananiás és *Szafariás*

T.: Ki írt „gyújtó hangvételi” szónokla-
tokat II. Philipposz ellen?
D.: Philipposz

T.: Mi az az akol?
D.: Hát... ott *lak* a juh!

T.: Fiam, tudod mi az a kocka?
D.: Egy 6 *vagy* 8 oldalú test!

T: Melyik a legismertebb főníciaiak által
alapított kereskedelmi telep?
D: *Szartágó*

Papp Attila gyűjtése

Állás, pont

Azt az anyagot,
amiből a fölösleges gyerek,
meg a szükséges háború készül
(mondhatni: egymás oka és megoldása)
— a z t
gyűjtögessétek, gyűjtögassátok,
hasítgassátok
nélkülöm

F.Á.

Duplázza utajka	Meglejtés (1)	Nagyság	Sabély	Izletes	Zsela	Zoszo
		Meglejtés (2)	Himba- lodzik			
		Altató (két szó)				
Hád				Anyóka		
				Elhárto		
Lázfajjal				Visszafelé halad		
				Elegélete, vissza- vágás		
Vendégő					Telj sportog	
tt			Kapocsa- fajla		A közleobül	
					Partner	
Rövid, szöveges üzenet			Magot földbe teasz			Kávium
			Sofia névvel		Bruce	Fohász
Páros merog!		Női név				
Két		Üres zár				
				Alvásfázis		

A rejtvényt Márton Inre készítette.

Ehavi rejtvényünkben *Oscar Wilde* mondását rejtettük el. A megfejtéseket november 19-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládánkba, vagy elküldeni e-mail címünkre: *piarfutar@szepi.hu*. Múltkori rejtvényünk helyes megfejtése: *Wass Albert: Hagyaték, Rézkigyó*. Könyvjutalmat nyert: *Kiss Gábor 12. a* osztályos diákunk. Átveheti a könyvtárban.

Mi a szösz?!

Két hosszú idő után találkozó barát beszélget. Az egyik azt mondta a másiknak:

– Három fiam van, lássuk mennyi adatot kell megadnom, hogy kitaláld az életkorukat. Hogy könnyebb legyen, csak egész számokkal számoljunk. Egy: Fiaim életkorának összege 13 év. Kettő: Életkorok szorzata ugyanannyi, ahány éves vagyok. Három: A legidősebb fiam szeme kék. Négy: ...
– Állj! – mondja a másik – Azt hiszem megvan.
Hány évesek a fiúk?

Előző számunk feladványát *Radvánszky János 12. a* osztályos diákunk fejtette meg helyesen. Jutalmát átveheti a könyvtárban.

Bata Erika

A lap megjelenését a
Dugonics András Alapítvány
támogatja.

Ön pedig támogassa a
Dugonics András Alapítványt!
Számilaszám: 10201006-50043341

IMPRESSZUM

PIÁRFUTÁR

KIADJA
a **Dugonics András Piarista Gimnázium**.

SZERKESZTŐSÉG

6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.,

T: 62/549-090, E-mail: *piarfutar@szepi.hu*

Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003.

Szerkesztőségi ülés minden kedden 14.30 órától
a gimnázium tanácstermében.

FELELŐS KIADÓ

Szilvásy László Sch. P.

SZERKESZTŐ

Mészáros Ferenc

MUNKATÁRSAK

*Garzó Márk, Kávássy Tamás,
Mihálffy László, Szűcs Péter Pál, Török Tibor,
Varga Iván*

FOTÓ

Kádár Levente

KORREKTÚRA

Papp Attila

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS

Férc-Szemes Áron

NYOMÁS

Friss Nyomda

Megjelenik havonta, 500 példányban.

Kizárólag belső terjesztésre.